

[Niels Westerby.]

altså den gruppe af befolkningen, man vil lægge en engangsskat på, er der jo ikke tale om en ligestilling. Der er grupper, som vil blive gavnet af devalueringen; der er andre grupper af ikke-lønmodtagere, der vil blive skadet af devalueringen; der er f. eks. selv-pensionisterne og obligationsejerne, som vil lide tab på grund af devalueringen; men mange andre grupper, som man vil henregne til de selvstændige, eller måske folk uden for disses kreds, vil komme ind under engangsskatten. Derfor gælder det om også at være socialt retfærdig, være ligelig over for denne befolkningsgruppe af ikke-lønmodtagere. For at rette op på den sociale balance her har vi fra liberalt centrums side foreslået, at de ikke-lønmodtagere, der får en mindre indtægtsfremskud end gennemsnittet af lønmodtagere i året 1968, i 1969 skal have tilbagebetalt den af dem erlagte engangsskat. På den måde kan man med en forholdsvis begrænset administrativ byrde klare problemet om ligestilling mellem de meget uensartede og forskelligartede grupper inden for den del af befolkningen, der er ikke-lønmodtagere, og som derfor skal have pålagt en engangsskat.

Vi er ikke sådan i liberalt centrum, at vi låser os fast og siger, at der skal være én bestemt løsning og ikke kan blive tale om andet. Naturligvis er der i den foreliggende situation mange mulige tekniske løsninger, men det, der er det helt afgørende i denne forbindelse, er klart at se i øjnene de nødvendige byrders omfang, for at byrden skal blive meningsfyldt og ikke skal bæres for-gæves af befolkningen. Og her er det, vi peger på, at den størrelsesorden, byrderne må have, bør være $1\frac{1}{2}$ portion inden for ét år og en tilsvarende engangsskat, altså på $4\frac{1}{2}$ pct.

Men det er som sagt ikke den eneste løsning. Under anden behandling her i folketinget pegede vi fra liberalt centrums side på, at der kunne komme mange andre løsninger på tale; jeg pegede på to muligheder, som jeg uddybede i ret udførligt omfang, og det skal jeg ikke gentage her. Det afgørende er altså byrdernes omfang, at de bliver lige-ligt fordelt på alle, og at de på den måde bliver retfærdige, og dernæst, at vi finder en teknisk, praktisk måde at gøre det på. Vi har altså, oprindeligt ved første behandling,

stillet ét forslag og senere peget på to andre muligheder, og det vil vi da også være parat til at gøre i fremtiden, når problemerne skal tages op til løsning.

Det er vel efter alle tegn at dømme således, at denne tredjebehandling af de fore-liggende lovforslag ikke vil resultere i en vedtagelse, men at situationen vil udløse sig i et folketingsvalg. Nu løser et folketingsvalg i sig selv jo ikke nogen problemer, men et folketingsvalg kan give et nyt folketing, som måske bedre vil være i stand til at løse de foreliggende problemer. Men vi må gøre os klart her i tinget i dag, at de problemer, vi har nu, vil også ligge der efter et valg. De vil ligge der stadig væk, og de vil blive vanskelige at løse. Jeg vil gerne have lov til at pege på, at det har jo ikke været muligt i det folketing, vi har haft hidtil, virkelig at være arbejdsdygtig.

Det var jo således efter valget, at regeringen eller statsministeren kom med det forslag, at der burde dannes en regering af socialdemokratiet og socialistisk folkeparti, det radikale venstre og liberalt centrum. Det radikale venstre og liberalt centrum svarede nej tak hertil, og derefter indledte statsministeren forhandlinger med socialistisk folkeparti om dannelsen af en S-SF regering. Disse forhandlinger brød sammen, men allerede igennem disse forhandlinger var der sket det, at de to partier, S — altså socialdemokratiet — og SF — socialistisk folkeparti — ensidigt bandt sig for stærkt til hinanden og dermed hindrede, at der kunne blive et bredere samarbejde her i tinget. Dengang vi sammen med de radikale svarede nej tak til at indtræde i regeringen, pegede vi over for statsministeren på, at det ønskelige i situationen ville være dannelsen af en bred samarbejdsregering. Statsministeren afviste ikke forslaget, og der skete en betydelig skade derved, at formanden for den konservative folketingsgruppe, hr. Poul Sørensen, offentligt udtalte, at han måtte afvise en sådan mulighed. Jeg kan ikke i dag stå og sige, at det ville have været muligt dengang at få dannet en bred samarbejdsregering, men jeg kan i hvert fald sige, at efter denne erklæring fra formanden for det konservative folkepartis folketingsgruppe lå denne mulighed på jorden; den kunne ikke føres ud i livet.

I de følgende måneder nærmede S og SF